

VALANALYS

2022

Socialdemokraterna i Jönköpings län

Socialdemokraterna
JÖNKÖPINGS LÄN

*"Om man vägrar se bakåt och inte
vågar se framåt måste man se upp."*

Tage Danielsson

INNEHÅLL

1. Sammanfattning	4
2. Uppdrag	5
Metodval.....	5
Valresultat riksdag	7
Valresultat regionen.....	7
Valresultat länets kommuner	8
Röstsplittring	9
Medverkan i styren	9
Synlighet i media	10
Statistik sociala medier	10
Värvade medlemmar.....	11
Genomförda samtal	11
Måluppfyllelse.....	12
2. Politik	13
Den regionala valrörelsen.....	14
Stad och land – stödet för Sverigedemokraterna och missnöjespartier	15
Att samarbeta med huvudmotståndaren	16
Minskat valdeltagande	16
Sämre stöd regionalt och lokalt	17
Ungdomar	17
Förslag på åtgärder	19
3. Organisation	20
Planering av prioriterade kandidater och ministerbesök.....	20
Digitala verktyg	21
Metoder	21
Dörrknackning	21
Valstugor och torgmöten	22
Utdelning och valsedelsförsändelse.....	22
Debatter	22
Den fackliga valrörelsen och facklig politisk samverkan.....	23
Förslag till åtgärder	25
4. Kommunikation	26
Material.....	26
Media	27
Köpt marknadsföring.....	27
Internkommunikation.....	28
Sociala medier	28
Förslag till åtgärder	30
Bilaga 1	31

1. SAMMANFATTNING

När valrörelsen 2022 ska sammanfattas är bilden splittrad. På många sätt har Socialdemokraterna i Jönköpings län genomfört en bra valrörelse, och partiet har gått fram i riksdagsvalet med 1,3 procentenheter. Samtidigt är det en mindre ökning än vad partiet gjort i genomsnitt i riket och i fem av 13 kommuner blev Sverigedemokraterna största parti i riksdagsvalet.

I regionvalet lyckades partiet inte återhämta sig efter det dåliga valresultatet 2018, utan backar återigen, men marginellt. I stället ökar oppositionspartierna samt Bevara akutsjukhusen. Trots det lyckas partiet behålla 22 mandat i regionfullmäktige, fortsätta styra Region Jönköpings län i en ny konstellation, och för första gången på 17 år är en socialdemokrat regionstyrelsens ordförande.

I åtta av länets 13 kommuner tappade partiet stöd, och socialdemokratin har fortsatt svårt att kanalisera missnöje. Väljare som är missnöjda med samhällsutvecklingen går i stället till lokala partier eller Sverigedemokraterna. Detta gäller framför allt i valkretsar utanför kommunhuvudorten. Samtidigt minskar valdeltagandet i de områden där partiet traditionellt har haft högt stöd – och under mandatperioden som kommer behöver arbete göras för att vända den utvecklingen.

Organisatoriskt har det genomförts en bra valrörelse. Antalet dörrknackningsamtal närmast fördubblades jämfört med valet 2018, och i den utvärdering som gjorts i medlemskåren upplever merparten att upplevelsen av valrörelsen var positiv. Bedömningen är att partiet står starkt rustade inför mandatperioden som kommer och inför kommande valrörelser. Den positiva energin från valrörelsen bör utnyttjas till att strategiskt använda dörrknackning som metod även under mellanvalsperioderna och framför allt i områden där partiet tappat stöd – det vill säga i mobiliseringsområden samt i samhällen utanför kommunhuvudorterna.

Jämfört med valet 2018 har Socialdemokraterna i Jönköpings län tydligare prioriterat ett antal regionala frågor. Dessa har genomsyrat all regional kommunikation under valrörelsen. Trots det har frågorna varit svåra att implementera i medlemskåren.

Valanalysgruppen vill tacka alla som bidragit med sina synpunkter i arbetet.

Jönköping 27 februari 2023

2. UPPDRAG

Partidistriktets styrelse tillsatte en valanalysgrupp och gav gruppen i uppdrag att ta fram en rapport som tittar på ”förberedelsearbetet, arbetet under valrörelsen och efterarbetet. Rapporten ska ha distriktperspektiv och vara en lärande rapport, med syfte att göra ett bättre val 2026.” Valanalysgruppens rapport ska också våga ställa frågor och på så vis vara ett led i ett förbättringsarbete.

Valanalysgruppen har fått i uppgift att utifrån områdena politik, kommunikation och organisation titta på följande frågeställningar:

- Hur togs våra budskap emot?
- Valdes rätt frågor att lyfta fram?
- Hur nådde vi ut i traditionell media och i sociala medier?
- Vad berodde utfallet när det gäller media på?
- Hur har våra kampanjmetoder fungerat?
- Hur såg samarbetet med de fackliga organisationerna ut?
- Vilka styrkor och svagheter ser vi i valrörelsen som vi kan förbättra till nästa val?

Utöver detta var valanalysgruppen fri att lyfta de frågor som de finner intressanta att belysa.

METODVAL

Till valanalysgrupp utsåg partidistriktet följande personer: Thomas Strand, Vagge-ryds AK, Göte Wahlström, Jönköpings AK, Anci Magnusson, Nässjö AK samt en representant från SSU-distriktet och från LO-distriktet. SSU utsåg Eskil Carlström och LO Marie Söderqvist. Under arbetet gång valde Göte Wahlström att lämna valanalysgruppen. Någon ersättare för honom har inte tagits in. Sekreterare för gruppen har varit Simon Johansson, ombudsman på partidistriktet.

Valanalysgruppen träffades en första gång den 12 september. I samband med det mötet diskuterades uppdraget från partidistriktets styrelse samt metodval. Vidare har valanalysgruppen träffats 5/10, 1/11, 1/12, 12/1, 31/1 och 27/2.

Följande metoder har använts:

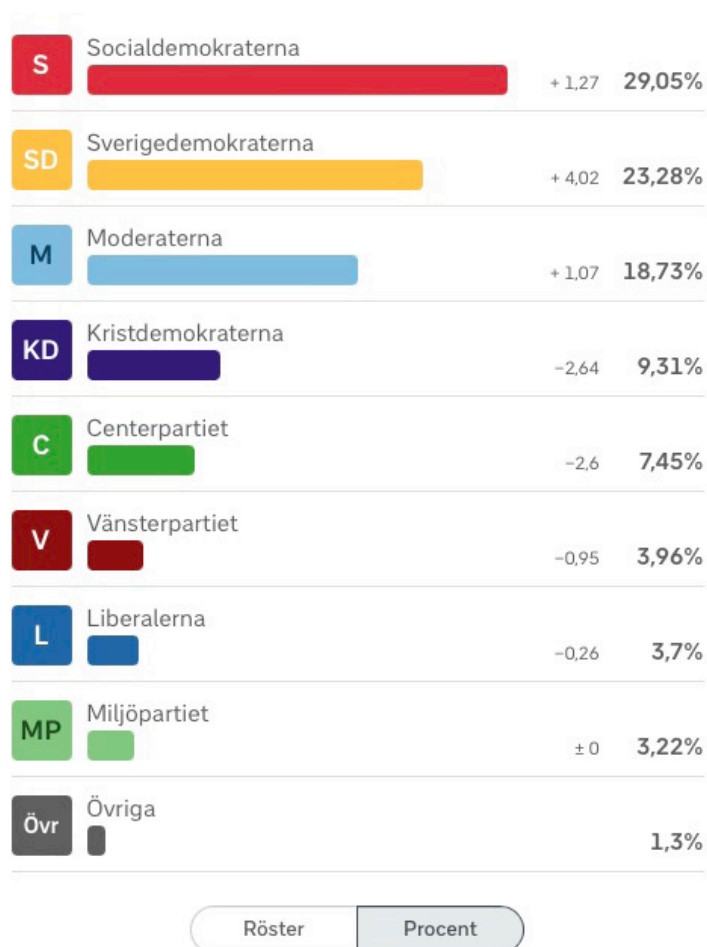
- Enkäter har skickats ut till de fem första riksdagskandidaterna, regionråds-kandidaterna samt övriga förstanamn på regionlistorna. Enkäter har även skickats ut till arbetarekommunernas styrelse. En kortare enkät till alla medlemmar i partidistriktet som har en e-postadress registrerad i medlemsregistret, och totalt 353 svar kom in.
- Inspel har tagits in från seniorutskottet, riksdagsledamöterna från länet och distriktsstyrelsen.
- Rapporter från SVT:s vallokalundersökning, Göteborgsuniversitet samt flera olika valanalyser.
- Statistiska underlag samlades in om valresultat, mandatfördelning och synlighet i media.

Målsättningar:

Partidistriktets styrelse satte inför valet upp följande målsättningar i valplanen:

- Att, i riksdagsvalet, nå ett valresultat på 32 procent och öka med 10 000 röster.
- Att ta minst fyra riksdagsmandat.
- Att Socialdemokraterna ska leda ett majoritetsstyre i Region Jönköpings län.
- Att, i regionvalet, nå ett valresultat på 32 procent och öka med 10 000 röster.
- Att vinna tillbaka minst fem mandat i regionfullmäktige.
- Att öka stödet för Socialdemokraterna i regionvalet i Eksjö respektive Värnamo kommun.
- Att göra ett bättre valresultat än 2018 i valet till kommunfullmäktige i samtliga länets kommuner.
- Att fler kommuner än mandatperioden 2018-2022 har ett S-lätt styre.
- Att stärka partiet i samtliga kommuner valmässigt.

Figur 1. Valresultat i riksdagsvalet (2022) i Jönköpings län.

VALRESULTAT RIKSDAG

Jämfört med valet 2018 ökar Socialdemokraterna i Jönköpings län stödet för partiet i riksdagsvalet med 1,3 procentenheter till 29,1 procent. (Se figur 1) Totalt var det 2 786 fler länsinvånare som röstade på Socialdemokraterna det här valet jämfört med 2018. Valresultatet i Jönköpings län är dock ett lägre valresultat än vad partiet har nationellt, där vi landade på 30,3 procent. Ökningen i länet är också lägre än i riket i stort där partiet sammanlagt ökade 2,1 procentenhet. Bryter vi valresultatet på länets 13 kommuner kan vi konstatera att Socialdemokraterna går framåt i riksdagsvalet i 10 av 13 kommuner och backar i övriga tre. Mest ökade partiet i Habo kommun (plus 2,6 procentenheter) och mest backade vi i Gnosjö kommun (minus 1,7 procentenheter). Stödet för partiet är störst i Tranås med 33,9 procent och lägst i Sävsjö med 22,5 procent.

Utöver Socialdemokraterna ökar framför allt Sverigedemokraterna (plus 4 procentenheter), men även Moderaterna (plus 1,1 procentenheter). Miljöpartiet låg still, och övriga partier backade. Mest backade Kristdemokraterna som tappade 2,6 procentenheter.

Det kan vidare konstateras att valresultatet innebär att Sverigedemokraterna nu är största parti i riksdagsvalet i fem av länets kommuner, Aneby, Gnosjö, Mullsjö, Sävsjö och Vetlanda.

Avslutningsvis kan konstateras att valdeltagandet i länet minskade från 88,09 procent till 85,28 procent.

VALRESULTAT REGIONEN

Likt 2018 gick Socialdemokraterna även det här valet bakåt i regionfullmäktige. Totalt minskade partiet 0,21 procentenheter och landade på ett valresultat på 26,2 procent. (Se figur 3) Valresultatet innebar däremot inte att partiet tappade några mandat i fullmäktige, utan behöll 22 av 81 ledamöter.

Valkrets 1	Resultat 2022	Resultat 2018
Habo	25,51 (+0,06)	25,45
Jönköping	28,16 (+0,04)	28,12
Mullsjö	25,4 (-0,49)	25,89
Valkrets 2	Resultat 2022	Resultat 2018
Aneby	21,25 (-0,88)	22,13
Eksjö	21,89 (+2,81)	19,08
Nässjö	24,99 (-2,32)	27,31
Sävsjö	20,47 (-0,85)	21,32
Tranås	32,17 (+1,29)	30,88
Vetlanda	24,55 (-1,14)	25,69

Figur 2. Valresultat i regionvalet (2022) i länets 13 kommuner.

Valkrets 3	Resultat 2022	Resultat 2018
Gislaved	25,79 (-1,95)	27,74
Gnosjö	23,02 (-2,43)	25,45
Vaggeryd	29,24 (+0,78)	28,46
Värnamo	23,13 (+0,84)	22,29

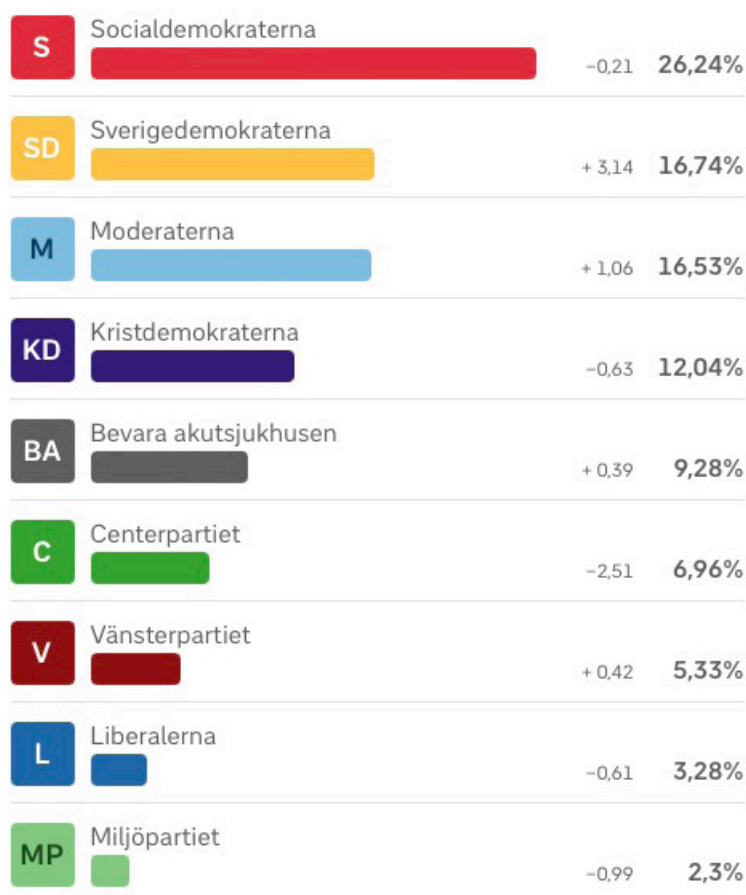
Bryter vi ner valresultatet på de tre valkretsarna går det att konstatera att partiet ökade med 0,1 procentenheter i valkrets 1 (Jönköping, Habo, Mullsjö) och minskade med 0,3 procentenheter i valkrets 2 (Nässjö, Eksjö, Sävsjö, Tranås, Aneby, Vetlanda) och minskade med 0,5 procentenheter i valkrets 3 (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo).

När det gäller målsättningen att öka i Eksjö respektive Värnamo kommun kan det konstateras att partiet nådde målet. I Eksjö gick partiet fram 2,8 procentenheter och i Värnamo med 0,8 procentenheter. I dessa kommuner minskade också stödet för Bevara akutsjukhusen kraftigt. I Eksjö backade partiet med 5,4 procentenheter och i Värnamo 9,2 procentenheter.

När det gäller övriga partier i regionfullmäktige ökade Sverigedemokraterna, Moderaterna och Vänsterpartiet som alla suttit i opposition. Även Bevara akutsjukhusen ökade och tog ytterligare ett mandat. Övriga partier tappade i stöd och störst var tappet för Centerpartiet.

När det gäller valdeltagandet i regionvalet minskade det från 84,62 till 80,93 procentenheter.

Figur 3. Valresultat i regionvalet (2022) i Jönköpings län alla valkretsar.

VALRESULTAT LÄNETS KOMMUNER

Jämfört med valet 2018 ökar Socialdemokraterna sitt stöd i 5 av 13 kommuner. Mest ökar partiet i Tranås kommun (3,3 procentenheter), Eksjö kommun (2,4 procentenheter) och i Vaggeryds kommun (2,3 procentenheter). Det är också i de kommunerna som partiet har sitt starkaste stöd. I åtta kommuner tappar partiet väljarstöd. Störst är tappet i Gislaveds kommun (6 procentenheter) följt av Gnosjö kommun (5,5 procentenheter).

Kommun	Resultat 2022	Resultat 2018	Mandat 2022
Aneby	22,01 (-1,94)	23,95	8 (-1) av 35
Eksjö	29,95 (+2,39)	27,56	15 (+2) av 49
Gislaved	19,46 (-6,07)	25,53	10 (-3) av 49
Gnosjö	24,50 (-5,53)	30,03	9 (-2) av 35
Habo	26,07 (+1,15)	24,92	9 av 35
Jönköping	28,85 (+0,74)	28,11	24 (+1) av 81
Mullsjö	24,20 (-2,59)	26,79	8 (-1) av 31
Nässjö	25,66 (-0,7)	26,36	15 av 57
Sävsjö	20,75 (-1,25)	22,00	8 (-1) av 39
Tranås	33,27 (+3,33)	29,94	14 (+2) av 41
Vaggeryd	29,92 (+2,32)	27,61	13 (+2) av 41
Vetlanda	24,42 (-1,72)	26,14	11 (-1) av 45
Värnamo	26,84 (-1,5)	28,34	14 (-1) av 51

Figur 4. Valresultat i kommunvalet (2022) i länets 13 kommuner.

RÖSTSPITTRING

Det går att konstatera att det finns en trend där vi gör bättre valresultat i riksdagsvalet jämfört med region- och kommunvalet. (Se figur 5) I regionvalet gör vi sämre valresultat i alla kommuner jämfört med valresultatet i riksdagen, och detta går troligtvis koppla till att Bevara akutsjukhusen tar en del röster från dem som röstar på oss i riksdagsvalet.

När det gäller länets kommuner gör vi ett sämre valresultat i 11 av 13 kommuner jämfört med riksdagsvalet i samma kommun. Den enda kommun där vi gör ett bättre kommunval än riksdagsval är Eksjö kommun. I Gislaveds kommun (Medborgarpartiet 18,51 procent, Westbopartiet 10,65 procent), Habo kommun (Habo-demokraterna 4,06 procent), Nässjö kommun (Safe 4,66 procent), Vaggeryds kommun (Empartiet 4,95 procent) och Vetlanda kommun (Vetlanda framåtanda 22,76 procent) finns det lokala partier som enbart ställer upp i kommunvalet. Detta kan säkert vara en förklaring till att vi gör sämre kommunala valresultat i dessa kommuner, men samtidigt har vi en negativ röstsplittning i kommunvalet även i kommuner där det inte finns några lokala partier.

Kommun	Riksdag	Region	Kommun
Aneby	25,0	21,3 (-4,7)	22,0 (-3,0)
Eksjö	28,6	21,8 (-6,8)	30,0 (+1,4)
Gislaved	29,0	25,8 (-3,2)	19,5 (-9,5)

Figur 5. Röstsplittningen mellan valresultatet i riksdag, region och kommun. Skillnad mot riksdagsvalet inom parentes.

Gnosjö	24,6	23,0 (-1,6)	24,5 (-0,1)
Habo	26,3	25,5 (-0,8)	26,1 (-0,2)
Jönköping	29,9	28,1 (-1,8)	28,9 (-1,0)
Mullsjö	26,0	25,4 (-0,6)	24,2 (-1,8)
Nässjö	30,1	25,0 (-5,1)	25,7 (-4,4)
Sävsjö	22,5	20,5 (-2,0)	20,8 (-1,7)
Tranås	33,9	32,2 (-1,7)	33,3 (-0,6)
Vaggeryd	29,9	29,2 (-0,7)	29,9 (0)
Vetlanda	27,5	24,5 (-3,0)	24,4 (-3,1)
Värnamo	29,2	23,0 (-6,2)	26,8 (-2,4)

MEDVERKAN I STYREN

Vi är efter valet med och styr i följande kommuner: Aneby, Eksjö, Gislaved, Jönköping, Nässjö, Mullsjö, Sävsjö, Vaggeryd. Innan valet var partiet med och styrde i Mullsjö, Jönköping, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Partiet är inte längre med och styr i Vetlanda.

SYNLIGHET I MEDIA

Ministerbesök

I samband med ministerbesök har vårt parti varit synligt i media vid följande tillfällen:

- Ann Linde, 220810-220811, JP, SVT, P4 Jönköping
- Ardalan Shekarbi, 220815, VN
- Anna Hallberg, 220816, JP
- Lina Axelsson Kihlblom, 220822, Skillingaryd.nu, JP, VN, SmD, P4 Jönköping
- Johan Danielsson, 220822-220823, JP, P4 Jönköping, SVT, VN, Värnamo.nu
- Tomas Eneroth, 220823-220824, JP
- Lina Axelsson Kihlblom, 220829, Tranås-tidning, Tranåsposten, SVT
- Anna-Caren Säterberg, 220902, Smt
- Anna Ekström, 220905, JP, P4 Jönköping

Ministrar utan medieresultat: Lena Hallengren, 220903-220904.

Media på egna utspel

- Vallöften rörande anställda sjukvård, VN, Skillingaryd.nu, Värnamo.nu, P4 Jönköping
- Vallöften rörande sjukvård, JP, SVT

STATISTIK SOCIALA MEDIER

Från och med 1 augusti till och med den 11 september hade partidistriktets Facebook-sida en räckvidd på 513 944. Det innebär att över en halv miljon människor nåddes av innehåll från Socialdemokraterna i Jönköpings län under

den perioden. När det gäller partidistriktets Instagram var räckvidden 54 423 personer under samma tidsperiod. I slutspurten, det vill säga de två sista veckorna, var räckvidden mellan 50 000 och 80 000 personer per dag på Facebook och mellan 7 000 och 12 000 på Instagram.

Figur 6. Räckvidd på Facebook från 1 maj till 11 september.

En stor del av visningarna gäller de annonser som partidistriktet publicerat på sociala medier. Under valrörelsen har det också löpande publicerat så kallat organiskt, eller icke marknadsfört, material. Totalt publicerades 84 inlägg på Facebook under den här tidsperioden. Merparten av dessa hade budskap kopplat till partidistriktets prioriterade regionala frågor, men fokus har också lagt på att profilera prioriterade kandidater till riksdag och region.

När det gäller länets arbetarekommuner publicerade alla 13 organiska inlägg på Facebook i samband med valrörelsen. Tre av 13 arbetarekommuner använde sig av sponsrade inlägg på Facebook. Dessa var Eksjö, Jönköping och Vaggeryd.

Under valrörelsen publicerade partidistriktets prioriterade toppkandidater i olika hög utsträckning inlägg på sociala medier. Av de prioriterade kandidaterna använde sig ingen av marknadsföring när det gäller att nå ut på sociala medier.

VÄRVADE MEDLEMMAR

Under 2022 värvades 382 nya medlemmar, och under året nettoökade medlemstalet i nio av tolv månader.

GENOMFÖRDA SAMTAL

I Ecanvasser registrerades 28 670 dörrknackningssamtal. Det är nästan en fördubbling jämfört med antalet dörrknackningssamtal i valet 2018 då vi genomförde 15 460 samtal. Totalt samtalade vi med 10,03 procent av de röstberättigade i Jönköpings län. 12 av 13 arbetarekommuner rapporterade in fler dörrknackningssamtal under valet 2022 jämfört med fyra år tidigare. Den arbetarekommun som talade med flest personer sett till antalet röstberättigade i kommunen var Värnamo som nådde 22,42 procent av de röstberättigade.

Då Ecanvasser framför allt fokuserat på dörrknackningssamtal, och det är dessa siffror som partistyrelsens kansli följt upp under valrörelsen, är det svårt att säga hur många andra samtal vi haft i samband med övriga utåtriktade aktiviteter.

Eftersom många arbetarekommuner uppfattade att alla samtal ”skulle räknas”, likt valet 2018, när de satte sina samtalsmål – men sedan bara dörrknackningssamtal registrerades – är det svårt att göra en rättvis bedömning kring om respektive arbetarekommun nått upp till sina mål eller inte.

MÅLUPPFYLLELSE

- Att, i riksdagsvalet, nå ett valresultat på 32 procent och öka med 10 000 röster. (ej uppfyllt)
- Att ta minst fyra riksdagsmandat. (uppfyllt)
- Att Socialdemokraterna ska leda ett majoritetsstyre i Region Jönköpings län. (uppfyllt)
- Att, i regionvalet, nå ett valresultat på 32 procent och öka med 10 000 röster. (ej uppfyllt)
- Att vinna tillbaka minst fem mandat i regionfullmäktige. (ej uppfyllt)
- Att öka stödet för Socialdemokraterna i regionvalet i Eksjö respektive Värnamo kommun. (uppfyllt)
- Att göra ett bättre valresultat än 2018 i valet till kommunfullmäktige i samtliga länets kommuner. (ej uppfyllt)
- Att fler kommuner än mandatperioden 2018-2022 har ett S-lätt styre. (uppfyllt)
- Att stärka partiet i samtliga kommuner valmässigt. (delvis uppfyllt)

2. POLITIK

Valanalysens primära uppdrag har varit att analysera partidistriktets och den regionala valrörelsen. Samtidigt är ingen del av partiet en egen ö, och även den regionala och lokala valrörelsen genomförs med den nationella debatten som fond. Debatten i den nationella valrörelsen är också något som många medlemmar valde att ta upp i sina frisvar i den enkät som skickats ut, och samma sak gäller den enkät som skickats ut till de prioriterade toppkandidaterna. Med tanke på det, och med tanke på att den förra valanalysen gjorde medskick om att partiet ska påverka den nationella nivån att bli mer ideologisk och visionär, finns det ändå anledning att inledningsvis skriva något om den nationella valrörelsen.

I de utvärderingar som gjorts av medlemmar, toppkandidater och arbetarekommuner lyfter många fram att det upplevdes som att det var högerpartiernas frågor, och i synnerhet Sverigedemokraternas frågor, som dominerade dagordningen i valrörelsen. En medlem sammanfattade det som att ”valrörelsen har skett helt på de blåas villkor”. I mångt och mycket handlade valet 2022 om minskad invandring, hårdare straff, kärnkraft, billigare drivmedel och höga elkostnader. Nationellt gjorde partiet tre prioriteringar: 1) bryta segregationen och knäcka gängen, 2) ta tillbaka kontrollen över välfärden, 3) skapa framtidens nya gröna jobb. Av dessa prioriteringar upplevdes det som att vi framför allt pratade om den första, och hade svårt att få debatten att handla om både välfärd och klimat.

Just avsaknaden av välfärdsfrågor är också något som många medlemmar uttrycker ett missnöje över i enkätundersökningen. ”Hela valrörelsen har på rikspan enbart – nästan – handlat om brottslighet och det har skymt alla viktiga välfärdsfrågor på region- och kommunnivå” sammanfattar en medlem det. Vidare lyfte även många medlemmar att partiet låtit högersidan sätta dagordningen för valrörelsen, och att Socialdemokraterna valt att följa med. Flera har också upplevt att partiet fokuserat mer på motståndarnas brister än vår egen politik. Här lyfts särskilt partiets utspel om Sverigedemokraterna som en säkerhetsrisk fram. Vår bedömning är att den här taktiken möjligen fungerar för att vinna mittenväljare i storstäderna, men inte LO-väljare utanför kommunhuvudorterna. Under valrörelsen gjorde också partiet utspel om att varje krona som lades på att bekämpa brott och straff också skulle matchas av satsningar på välfärden och förebyggande åtgärder. Detta utspel följdes dock inte upp och försvann från debatten.

I partidistriktets valplan står det att socialdemokratins ”huvudmotståndare är alltid samhällsproblemen i människors vardag och ojämlikhet”. Utifrån det har valanalysgruppen diskuterat bilden av partiet, och om våra motståndare alltid är samhällsproblemen. Som ett statsbärande parti uppfattas Socialdemokraterna som ansvars-tagande och pragmatiska. I stor utsträckning gäller detta oavsett om partiet sitter i majoritet eller opposition. Vidare riskerar partiet att ofta framstå som en försvarare av en befintlig struktur eller ett befintligt system snarare än att vara nytänkande och visionärt. Utifrån den bilden har socialdemokratins svårt att lyckas kanalisera missnöje och det finns en risk att missnöjda väljare i stället lägger sin röst på Sverigedemokraterna eller något lokalt eller regionalt missnöjesparti i stället för att signalera

Politik är att vilja.

Olof Palme

behovet av en förändring. Sverigedemokraterna var också skickliga på att tala till människors plånbok och ta fram enkla svar på svåra frågor.

DEN REGIONALA VALRÖRELSEN

Efter valet 2018 framkom det synpunkter på processen med att ta fram ett regionalpolitiskt program. Utifrån det föreslog valanalysgruppen att programmet skulle skickas ut på remiss till arbetarekommuner och S-föreningar innan beslut på distriktkongressen. Dessa synpunkter är vår bedömning att partidistriktet har tagit lärdom av inför framtagandet av programmet inför den här mandatperioden. Arbetssättet med att ta fram det regionalpolitiska programmet har breddats att dels involvera medborgare som fått lämna in sina synpunkter. I utvärderingen uppger också flera arbetarekommuner att processen har varit bra och att de fått gehör för sina synpunkter under remissrundan och behandling på kongressen. Detta arbete kan också anses uppfylla önskemålet från tidigare valanalys om att utbilda valarbetare i prioriterade regionalpolitiska sakfrågor. Framöver bör därför detta arbetssätt fortsätta utvecklas. Samtidigt går det, vid en läsning av programmet, uppfatta det som väldigt omfattande – vilket valanalysgruppen anser kan ha försvårat för väljarna och valarbetarna att ta del av materialet. Till nästa val bör texten därför bli mer lättöverskådlig.

Efter valet 2018 konstaterade valanalysgruppen att det uppfattades som otydligt vilka de prioriterade regionala frågorna var. Vår uppfattning är att partidistriktet har tagit lärdom av detta och försökt vara tydligare med vilka som varit de prioriterade frågorna.

Partidistriktet har betonat följande frågor: 1) Bättre arbetsvillkor och fler anställda i vården, 2) Mer resurser till vårdcentralerna, 3) Snabbare vård för barn och ungdomar med psykisk ohälsa, 4) Fortsätta utveckla länets tre akutsjukhus, 5) Ett prisvärt studentkort i kollektivtrafiken och att seniorekortet gäller från 65 år, 6) Ta tillbaka kontrollen över Krösätågstrafiken. Dessa prioriterade sakfrågor har varit med i allt från foldrar och annonser till delningsbilder och filmer på sociala medier. Att partidistriktet gjorde den prioriteringen fick konsekvensen att frågor som rör exempelvis näringspolitik, folkbildning och kultur hamnade i skymundan.

Trots att ansträngningar gjorts för att förtydliga de prioriterade sakfrågorna i valrörelsen visar enkätundersökningen att det inte blivit implementerat i medlemskåren. Av 353 svarande svarade 23,8 procent ”nej” på frågan om de upplevt att vi drivit frågan om mer resurser till vårdcentralen. När det gäller arbetsvillkor i sjukvården upplevde 12,5 procent att vi inte drivit frågan; när det gäller att utveckla våra tre akutsjukhus upplevde 11,6 procent att vi inte drivit frågan och när det gäller köerna till BUP upplevde 21,8 procent att vi inte drivit frågan. Totalt svarade 23 procent att de tycker att partiet varit ”väldigt otydligt” eller ”mindre tydligt” när det gäller hälso- och sjukvården.

När det gäller kollektivtrafiken är den siffran ännu högre, och närmre 50 procent (47,9 procent) av de svarande anser att partiet varit ”väldigt otydligt” eller ”mindre tydligt” i hur man vill utveckla tåg- och busstrafiken. Totalt svarade

också 38,8 procent att de inte upplevt att vi drivit en politik för att sänka åldersgränsen för seniorkoret och 45 procent att vi inte drivit en politik för att ta tillbaka kontrollen över Krösatågtrafiken.

Att så många medlemmar inte upplever att partiet driver sina prioriterade frågor är så klart alarmerande, och sannolikheten är hög att igenkänningen för vår politik är ännu lägre bland de grupper som inte valt att engagera sig i politiken. Det här är något som partidistriktet behöver beakta framöver och insatser behöver göras för att inför valet 2026 implementera den regionala politiken bland medlemskåren.

Partidistriktet hade en ambition att flytta fram sina positioner i regionfullmäktige efter det dåliga valresultatet 2018. En förhoppning fanns att en del av de som valde att lägga sin röst på Bevara akutsjukhusen (BA) 2018 skulle lägga den på Socialdemokraterna 2022. Denna förhoppning grusades dock. I stället för att öka gick partiet även det här valet bakåt. Totalt tappade partiet 0,21 procentenheter samtidigt som de partier som suttit i opposition ökade. Det enda parti i den styrande koalitionen som ökade var BA som lyckades plocka ett ytterligare mandat. Noterbart kan vara att BA däremot tappar kraftigt i de kommuner de gjorde bäst valresultat 2018, men ökar i övriga tio kommuner. BA:s fortsatta framgångar är något som har förvånat. I den enkät som gått ut till arbetarekommunerna upplever enbart 3 av 11 som svarat att BA varit aktiva i den lokala valrörelsen. Till skillnad från valet 2018 har det heller inte kommit signaler lokalt att BA:s stöd skulle gå under radarn.

STAD OCH LAND –STÖDET FÖR SVERIGEDEMOKRATERNA OCH MISSNÖJESPARTIER

Valresultatet i Jönköpings län visar att Socialdemokraterna tappar stöd i valkretsar som ligger utanför kommunhuvudorten. I dessa valkretsar gick i stället Sverigedemokraterna eller lokala missnöjespartier framåt. En anledning till detta skulle kunna vara att de som bor utanför kommunhuvudorten ställer samma krav på tillgång på service, kollektivtrafik etcetera. När välfärden hotas, kollektivtrafiklinjer dras in och hastigheten sänks skapar detta ett missnöje som riktas mot det så kallade etablissemangen – som socialdemokratin uppfattas vara en del av. På samma sätt slår dyra elpriser och höjda bränslekostnader mot den här gruppen.

I en artikel i SVD, Sjöbo och Lund – grannar med väldigt olika syn på SD (2018-09-10) konstateras att ”ju lägre utbildning en person i arbetarklassen har, desto troligare är det att denne röstar på Sverigedemokraterna”. Trots att artikeln är från 2018 stämmer tendensen fortfarande – både nationellt och i Jönköpings län. Detta kan bero på olika orsaker. En potentiell anledning skulle kunna vara att den här gruppen generellt har lägre ekonomiska marginaler och därmed även drabbats hårt av den ekonomiska utvecklingen samt inte upplever att partiet har svaret på de frågorna. I Jönköpings län, som generellt sett har låg utbildningsnivå jämfört med rikssnittet, gör partiet ett sämre val än på riksnivå. De fem kommuner i länet där Sverigedemokraterna är största parti i riksdagsvalet hör också till de kommuner i länet där lägst andel av befolkningen har eftergymnasial utbildning.

*Det finns inget
vi och dem, det
finns bara vi.*

Olof Palme

Vi missade landsbygden och de små samhällena. Där finns en epa-generation som röstar på SD.

Medlem

I flera av länets kommuner har detta fått konsekvensen att lokala missnöjespartier har tagit sig in i kommunfullmäktige och vunnit ett stort stöd. Ett exempel är Vetlanda framåtanda som gick framåt 4,62 procentenheter i valet och landade på ett valresultat på 22,76 procent. Ett annat exempel är Medborgarpartiet i Gislaved som gick från nystartat parti några månader innan valet till ett valresultat på 18,51 procent. Regionalt finns liknande exempel i Bevara akutsjukhusen. Då partiet består av sjukvårdspersonal har de på kort tid lyckats skapa en hög trovärdighet. Medborgarna verkar lita mer på professionen än på förtröendevalda. Vi finner det därför troligt att många som är missnöjda med hur sjukvården har utvecklats är beredda att lägga sin röst på Bevara akutsjukhusen i regionvalet. I och med att mycket medierapportering från sommaren och fram till valdagen handlade om brister inom akut- och ambulansverksamheten skulle detta möjligen kunnat gynna deras väljarstöd – trots att partiet varit med och styrt den senaste mandatperioden.

ATT SAMARBETA MED HUVUDMOTSTÅNDAREN

I både Region Jönköpings län och i flera av länets kommuner har Socialdemokraterna tagit makten tillsammans med Moderaterna, trots att partiet i valplanen pekades ut som huvudmotståndare. Att Moderaterna, men även flera andra av Tidöpartierna, väljer att lokalt och regionalt samarbeta med Socialdemokraterna kan tolkas som en missnöjesmarkering mot hur partierna valt att agera nationellt. Till skillnad från riksdagen har Moderaterna och Kristdemokraterna i länet valt bort Sverigedemokraterna. Samtidigt innebär dessa nya samarbeten att partiet behöver fundera över hur opinionsbildningen ser ut framöver. Ska partiet göra framgångsrika regionala och lokala val 2026 är det viktigt att de nya samarbetena bidrar till en positiv utveckling – och att det inte enbart uppfattas som ett sätt att hålla Sverigedemokraterna utanför makten.

MINSKAT VALDELTAGANDE

I både riksdag och regionvalet har valdeltagandet sjunkit i Jönköpings län. Orsakerna till detta kan vara flera. Enligt Göteborgs universitets rapport *Energivalet 2022* (2022-10-11) kan en möjlig orsak till minskat valdeltagande vara att många väljare med utrikes bakgrund – med dokumenterat lägre benägenhet att rösta – har blivit svenska medborgare och fått rösträtt i riksdagsvalet. De pekar också ut det nya politiska landskapet med nya koalitioner som en annan orsak. Avslutningsvis lyfter rapporten även fram köer till vallokalerna, som konsekvens av förändringarna när det gäller hanteringen av valsedlar, som en potentiell faktor.

Valanalysgruppen menar att det bland annat kan ha funnits en risk att vi tappat väljare till soffan i våra mobiliseringsområden. I de 13 valkretsar i länet som partiet har ett stöd på 40 procent eller mer (se figur 7) minskar valdeltagandet mellan fyra och tio procentenheter. I flera av dessa minskar också partiets stöd. En orsak till detta kan ha varit debatten kring integration och migration, och valanalysgruppen menar att det framöver är viktigt att balansera rätt i den här frågan för att inte tappa ytterligare väljare.

Valkrets	Valresultat	Valdeltagande
Gullivan, Gislaved	54,01 (-5,01)	63,69 (71,86, - 8,17)
Råslätt V, Jönköping	52,18 (+2,25)	62,73
Råslätt Ö, Jönköping	49,48	61,68
Skogsfällan, Värnamo	48,77 (-2,54)	72,07 (78,62, -6,55)
Råslätt Lockebo, Jönköping	47,31	61,49 (71,60, -10,11)
Öxnehaga C, Jönköping	47,23	64,47 (73,79, -9,32)
Vråen, Värnamo	43,25 (-1,61)	75,98 (80,41, -4,43)
Runneryd, Nässjö	43,1	67,17 (79,75, -12,58)
Österängen Ö, Jönköping	42,64 (-1,6)	63,17 (72,80, -9,63)
Öxnehaga N, Jönköping	42,4	73,31 (82,15, -8,84)
Österängen V, Jönköping	41,16 (-2,41)	57,54 (65,15, -7,61)
Gislaved C, Gislaved	40,87 (+1,09)	69,94 (75,52, -5,58)
Tranås C, Tranås	40,0 (+1,53)	74,69 (82,07, -7,38)

Figur 7. Valresultat och valdeltagande i de valkretsar partiet fick 40 procent eller mer i riksdagsvalet. Förändringar mot 2018 i parentes.

Andra orsaker till det minskade valdeltagande skulle, enligt valanalysgruppen, kunna vara flyttade vallokaler, brister i informationen till medborgarna, strul med valsedelsförsändelser samt att portkoder försvårat kampanjarbetet.

Detta är en oroväckande utveckling, och partiet bör under mandatperioden ta initiativ till demokratistärkande arbete. Valanalysgruppens rekommendation är att partidistriktet tillsätter en arbetsgrupp som kan ta fram förslag som sedan partiet kan ta initiativ kring i våra fullmäktigeförsamlingar.

SÄMRE STÖD REGIONALT OCH LOKALT

Röstsplittringen i valet 2022 visar att partiet gör sämre valresultat regionalt och kommunalt i 11 av 13 kommuner. Tendensen att väljare som röstar på Socialdemokraterna i riksdagsvalet väljer andra partier i region- och kommunvalet bekräftas också i SVT:s vallokalundersökning. Antalet som valde andra partier har ökat med tio procentenheter mellan valen 2010 och 2022, och ligger nu på 24 procent.

Orsakerna till att partiet gör sämre val regionalt och lokalt är troligtvis flera. Nationellt fick partiet stor draghjälp av Magdalena Anderssons förtroendesiffror. Den nationella valanalysen pekar på vikten av att även ha starka lokala och regionala vallokotiv, och partidistriktet bör stötta arbetarekommunerna i det här arbetet.

Samtidigt finns det fler partier att rösta på i både regionvalet och i flera kommuner. Dessa lokala partier brukar också vara bra på att hitta profilerade personer i kommunen som drar röster, medan partiet på gott och ont framstår som mer av ett kollektiv utan profilerade företrädare.

UNGDOMAR

Under snart två decennier har Socialdemokraterna tappat i väljarstöd i gruppen unga. Den här tendensen fortsatte även i det här valet. SVT:s vallokalsundersökning visar att Socialdemokraterna bland första gångsväljarna, gruppen 18-21 åringar,

blev tredje största parti med ett stöd på 20 procent. Tittar vi ännu längre ned i åldrarna, på valresultatet i skolvalet på gymnasieskolorna i Jönköpings län, är partiets stöd ännu lägre. Totalt samlade Socialdemokraterna ett stöd på 14,16 procent. Bland unga LO-medlemmar är också stödet lågt. Enligt siffror som SSU-förbundet tagit fram är stödet bland LO-medlemmar i åldern 18-29 år 23 procent, och partiet har lägre stöd än Sverigedemokraterna.

Det är de unga som ska skapa framtiden och göra världen till en bättre plats att leva i.

Fritjof Nansen

Socialdemokratins låga stöd bland unga väljare är viktigt att studera framöver. Olika orsaker till det låga stödet skulle kunna vara att partiet inte i samma utsträckning presenterade nationella vallöften som skulle stötta unga materiellt jämfört med andra åldersgrupper. Samtidigt konstaterar SSU:s nationella valanalys att en viktig aspekt är vilken relevans som vallöfterna har utifrån de frågor som unga värderade som viktigast. SSU skriver att bränsle- och elpriser rankades högt av unga och att socialdemokratin inte upplevdes ha tillräckligt tydliga svar kring detta. En annan potentiell faktor till partiets låga stöd bland unga är att väljargruppen i stor utsträckning tycker att samhällsutvecklingen går åt fel håll, samtidigt som Socialdemokraterna styrt landet under en stor del av ens liv. Detta gäller inte minst unga LO-medlemmar.

SSU-distriktet vittnar också att det har blivit allt svårare för dem att komma in på gymnasieskolorna i länet. Detta märks framför allt under mellanvalsperioden. SSU bedömer att det på närmre 40 procent av länets gymnasieskolor är svårt att komma in. Här krävs ett aktivt arbete av våra politiker i barn- och utbildningsnämnder eller liknande för att underlätta ungdomsförbundens arbete.

FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER

- Ge partidistriktets ledamöter i partistyrelsen i uppdrag att driva på för att partiet har en tydlig välfärdsfråga att gå till val på 2026.
- Ändra tonläget mot Sverigedemokraterna genom att få dem att förhålla sig till oss snarare än tvärtom och göra dem ansvariga för den högerkonservativa regeringens politik.
- Inför nästa valrörelse sammanställa ett argumentationsunderlag med de löftesbrott som regeringen gjort sig skyldiga till.
- Fortsätta utveckla arbetet med det regionalpolitiska handlingsprogrammet samt ta fram argumentationsunderlag till valarbetarna.
- Distriktsstyrelsen tillsätter en arbetsgrupp som arbetar med att ta fram förslag kring demokrati-stärkande åtgärder för ett ökat valdeltagande.
- Identifiera partimedlemmar med olika yrkeskompetenser inom hälso- och sjukvården och regionens andra yrkesområden och involvera dem i arbetsgruppen samt lyfta fram dem i kommande valrörelser.
- Starta upp ett samverkansprojekt mellan partidistriktet, arbetarekommunerna och SSU kring ungdomsfrågor med målet att öka stödet i väljargruppen och få fler yngre på partiets listor.
- Uppmana de socialdemokratiska politikerna i länets utbildningsnämnder, samt Region Jönköpings län, att sätta press på förvaltningen och visa att de förväntar sig att gymnasieskolorna släpper in ungdomsförbund.

3. ORGANISATION

*Det är när gräs-
rötterna sluter sig
samman som de
bildar en gräs-
matta.*

Okänd

Hjärtat i partiets valrörelse är medlemmarnas vilja att engagera sig. För att den viljan ska gro behöver partiarbetet kännetecknas av glädje, men också av en känsla av att det som medlem går att påverka politikens riktning.

En av frågorna i valanalysgruppens enkät till medlemmarna handlade om deras upplevelse av valrörelsen. Av de som svarat uppgav 77,9 procent att valrörelsen upplevdes som bra eller mycket bra. Av de 353 svarande uppgav enbart två procent att den upplevdes som dålig. Samma fråga har också ställts till arbetarekommunernas styrelser där 100 procent av de som svarat upplevt valrörelsen som bra eller mycket bra. Samma sak gäller partidistriktets nio toppkandidater. Av toppkandidaterna upplevde en majoritet att valrörelsen var mycket bra.

Att valrörelsearbetet uppfattas så positivt är bra, och vår bedömning är att det gör att partiet står starkt rustade inför mandatperioden som kommer samt kommande valrörelser.

I frågebatteriet till medlemmarna frågade valanalysgruppen om de fått erbjudande att engagera sig i valrörelsen. Här svarade 12,2 procent att de inte upplevt att de fått det erbjudandet. Samtidigt som medlemmar upplever att de inte tillfrågas menar de arbetarekommuner som svarat att det är för få medlemmar som varit aktiva och engagerade. Att medlemmar inte upplever att deras vilja till engagemang fångas upp är givetvis inte bra, och till nästa valrörelse behöver arbete göras för att säkerställa att allas vilja till engagemang tas tillvara. Här finns en läxa att göra.

PLANERING AV PRIORITERADE KANDIDATER OCH MINISTERBESÖK

Partidistriktet hade fem prioriterade riksdagskandidater och fyra prioriterade regionkandidater. Under valrörelsens sista månad planerades deras aktiviteter av personal på partidistriktets expedition. Medskick från tidigare valanalysgrupp var att kalendrarna behöver fyllas med aktiviteter. Enligt utvärderingen som har gjorts ansåg kandidaterna att planeringen flöt på bra och att det medskicket bör ses som uppfyllt. En av kandidaterna svarade att ”för min del har det varit den roligaste valrörelsen som enligt min uppfattning beror på en god planering och framförhållning”.

Även merparten av arbetarekommunerna upplever att stödet när det gäller prioriterade kandidater har varit bra, och att detta har underlättat det lokala arbetet. Det som upplevs behöver förbättras till kommande valrörelser är samordningen av aktiviteter mellan prioriterade kandidater till riksdag och region – något som lyftes av flera kandidater. Önskemål fanns på att det skulle vara enklare att överblicka varandras kalendrar.

En viktig del i arbetet med de prioriterade kandidaterna var valombudsmännen som stod i daglig kontakt med kandidaterna. Stödet från PD:s valombudsmän är också något som lyfts upp som positivt av arbetarekommunerna. Är det ekonomiskt möjligt att anställa valombudsmän även kommande valrörelser är det något som bör prioriteras.

Under valrörelsen besökte socialdemokratiska statsråd samtliga länets 13 kommuner vid något tillfälle. Deras närvaro, inte minst när det gäller dörrknackning, upplevs ha varit en positiv injektion och bidragit till mobiliseringen.

DIGITALA VERKTYG

Under valrörelsen hade partistyrelsens kansli tagit fram ett antal digitala verktyg. Dessa var: Ecanvasser, Kampanjbarometern, Rosen, Rosen för alla samt ett kampanjverktyg för framtagande av bilder till sociala medier och trycksaker.

Det verktyg som användes mest var Ecanvasser. Verktuget ersatte SAPPEN och användes för att registrera samtal. Verktuget upplevdes dock som mindre bra av en majoritet av arbetarekommunerna. Bland annat menar de att Ecanvasser var svårt att implementera i organisationen och inte anpassat efter behoven samt att det var för krångligt och tidsödande. Detta bidrog till att mycket registreringsarbete av samtal hamnade på en eller ett fåtal personer i arbetarekommunen alternativt på någon anställd på partidistriktet. Planerar partiet nationellt att använda Ecanvasser framöver bör därför mellanvalsperioden fram tills valet 2026 användas till att implementera verktuget på plats ute i verksamheten.

När det gäller övriga digitala verktyg så uppfattades de som mer användarvänliga, även om inte alla använts ute i arbetarekommunerna.

METODER

Nedan följer en genomgång av de metoder som genomförts under valrörelsen.

DÖRRKNACKNING

Partiets prioriterade metod har varit dörrknackning, och metoden har fått ett bra genomslag ute i arbetarekommunerna. Totalt genomfördes 28 670 dörrknacknings-samtal i Jönköpings län och det innebär att drygt 10 procent av valmanskåren samtalade med en socialdemokrat i dörren. I valet 2018 genomfördes 15 460 samtal.

I de utvärderingar som gjorts lyfter både kandidater och arbetarekommuner fram dörrknackningskampanjen som framgångsrik. Samtidigt vet vi att det fortsatt finns medlemmar som inte känner sig bekväma med dörrknackning som metod. Inför nästa val bör arbete därför göras för att hitta metoder som gör det möjligt för även de som inte vill eller kan knacka dörr att bidra i valrörelsen. Här skulle Eksjö arbetarekommun tjäna som inspiration, då de dagarna före dörrknackning även delar ut information i alla brevlådor i området man ska knacka. På så vis möjliggörs det för fler att engagera sig i valrörelsearbetet samtidigt som vykortet även fyllde andra funktioner som exempelvis stärka kvaliteten i dörrknackningsarbetet och

Väldigt bra att både regionpolitiker, riksdagsmän och ministrar varit ute och deltagit i dörrknackningen. Det har inspirerat såväl valarbetare som väljare.

Medlem

visa även de som inte öppnar dörren att partiet är aktivt. Något som flera nämner när det gäller dörrknackning är också att inte enbart komma ut och knacka dörr i samband med valet var fjärde år, utan i stället använda detta mer metodiskt även under mandatperioden.

När det gäller dörrknackning ser valanalysgruppen samtidigt en oroväckande trend i att användandet av portkoder spridit ut sig till fler och fler områden. I många av länets kommuner är det i dagsläget svårt att knacka dörr i lägenheter i de centrala delarna, men i takt med att miljonprogram renoveras installeras även portkoder i dessa områden. Samtidigt går fler och fler även över till nyckelbrickor i stället för sifferkoder, vilket riskerar att försvåra ytterligare. Inför valet 2026 behöver partidistriktet tillsammans med arbetarekommunerna fundera på hur dessa väljare nås.

VALSTUGOR OCH TORGMÖTEN

Antalet arbetarekommuner som uppgett att de haft en valstuga i samband med valrörelsen är sex. I samband med tidigare val har de varit en diskussion kring valstugornas vara eller icke vara. På många platser i länet kan det uppfattas som att en valstuga låser mycket resurser, samtidigt som det inte rör sig tillräckligt mycket människor runt den för att det ska kännas motiverat. I dessa fall kan ambulerande valstugor vara ett alternativ. Den här valrörelsen har ambulerande valrörelser använts i Jönköping, Gislaved och Värnamo, och den allmänna uppfattningen är att detta har varit lyckat – inte minst för att det möjliggör närvaro i områden utanför kommunhuvudorten.

UTDELNING OCH VALSEDELSFÖRSÄNDELSE

I princip alla arbetarekommuner uppger att de haft någon form av utdelningsaktivitet under valrörelsen. Det kan handla om frukostpåsar, rosor eller flygblad. Att dela ut material i brevlådor i sluttampen av valrörelsen kan vara ett bra alternativ för att se till att upptryckt material använts i stället för att skickas till återvinningscentralen efter valdagen.

Likt tidigare val har partiet även 2022 skickat ut valsedlar genom en så kallad valsedelsförsändelse. I alla arbetarekommuner utom Jönköping ansvarade partistyrelsens kansli för utskicket. Upplevelsen var att utskicket återigen hade brister. Många upplevde att valsedelsförsändelsen kom för sent till väljarna. Att alla valsedlar skulle paketeras i utlandet bidrog också till att de kom väldigt sent till partiexpeditionen och att det blev stressigt att få alla valsedlar på plats i vallokalen. Vidare upplevdes brister i täckningen och i orter som har en annan kommuns postnummer var det problem att få rätt valsedlar. Till nästa val bör arbetet med valsedelsförsändelsen ses över, och om det är möjligt bör partidistriktet ansvara för utskicket i stället.

DEBATTER

Liksom valrörelsen 2018 har antalet debatter som genomförts varit relativt få. De flesta debatter som genomförts har arrangerats av olika frikyrkoförsamlingar samt intresseorganisationer. Att delta i debatter som arrangeras av olika organi-

sationer är ett bra tillfälle att träffa nya väljargrupper och det är viktigt att prioritera medverkan vid dessa även i kommande val.

När det gäller debatter på gymnasieskolorna har dessa tagits av SSU samt de två yngsta riksdagskandidaterna. För att få bättre gehör i målgruppen rekommenderar valanalysgruppen att partidistriktet i så stor utsträckning som möjligt utser unga skoldebattörer.

DEN FACKLIGA VALRÖRELSEN OCH FACKLIG POLITISK SAMVERKAN

LO-distriktet uppskattar att de fackliga förbundsavdelningarna genomförde 26 000 samtal under valrörelsen i Jönköpings län. Totalt var LO-distriktets mål att samtala med 57 000 medlemmar totalt i Småland och Blekinge, och det slutliga resultatet blev 75 000 samtal. LO-distriktet bedömer att de fackligt förtroendevalda har haft en högre aktivitetsgrad än tidigare.

Som ett led i valrörelsen har LO också lyft fram 25 fackliga företrädare från Jönköpings län som kandiderade till partiet till riksdag, region eller kommun. Dessa har funnits på en kartbild på helasvaret.se samt i annonser på sociala medier och i tidningar. Att tydligt lyfta fram fackliga kandidater på listor i mobiliserande syfte har varit ett nytt grepp.

I april presenterade partidistriktet och LO-distriktet ett gemensamt facklig-politiskt handslag. Förslag ur detta har LO-distriktet löpande annonserat på sociala medier. Utifrån dessa har även ett antal lokala handslag presenterats som framför allt berört välfärd. När det gäller kommunikationen kring det facklig-politiska handslaget kunde partidistriktet använt mer av detta i sin kommunikation. En anledning till att det inte blev så beror på att handslaget presenterades efter det att partidistriktet beslutat om prioriterade frågor. Samtidigt anser valanalysgruppen att det i detta fall hade varit möjligt att göra ett avsteg från planen.

När det gäller arbetsplatsbesök har det även den här valrörelsen varit svårt att få in politiska kandidater på arbetsplatserna – särskilt om målet med besöket är att få samtala med LO-medlemmar. Ett antal träffar med fackklubbar har dock genomförts – framför allt tillsammans med biträdande arbetsmarknadsminister Johan Danielsson. Under mandatperioden finns det anledning att fortsätta arbetet med etablera kontakten med fackförbund och klubbar för att stärka stödet för partiet i LO-leden samt underlätta arbetet under valrörelsen.

Uppfattningen i ett antal svar som kommit in är att LO och partiet genomfört två parallella valrörelser och att det har varit svårt att få till gemensamma aktiviteter. Hur vi formulerar det gemensamma ansvaret att samordna den facklig-politiska valrörelsen framöver är en viktig fråga inför kommande valrörelser. Ett önskemål inför kommande val är att genomföra fler aktiviteter tillsammans. I de fall gemensamma aktiviteter har genomförts har också upplevelsen varit positiv. Ett medskick är att inför kommande valrörelser ha gemensamma träffar mellan partidistriktets och LO-distriktets valledning för att stämma av inriktningen.

*Vi måste synas
och höras under
hela mandat-
perioden i
lokal- och
regionpolitiken.*

Medlem

HUR STÄRKER VI ORGANISATIONEN FRAMÅT?

Vi vinner nästa val mellan valen. Det innebär att vi behöver använda mandatperioden fram till nästa valrörelse till att opinionsbilda kring vår politik och stärka organisationen.

Valanalysgruppen ser att det finns ett särskilt behov att fortsätta fortbilda kring regionpolitiken i mellanvalsperioden, och rekommenderar partidistriktet att, utöver att arbeta vidare med arbetsformerna för framtagandet av det regionalpolitiska programmet, initiera en studiesatsning kring regionalpolitiska frågor.

I både svaren från medlemmarna, toppkandidaterna och arbetarekommunernas styrelse framkommer behovet att arbeta mer metodiskt med dörrknackning mellan mandatperioderna. Att systematiskt och regelbundet samtala med väljare bidrar dels till att partiet fångar upp eventuellt missnöje, dels ger det en möjlighet att samtala kring den egna politiken.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Använd mellanvalsperioden för att implementera Ecanvasser ute i arbetarekommunerna.
- Arbeta mer metodiskt med dörrknackning även under mellanvalsperioderna.
- Ta fram alternativa metoder som kompletterar dörrknackning för att fler medlemmar ska få möjlighet att engagera sig i valrörelsen.
- Inför valrörelsen 2026 tidigt arrangera en kick off, exempelvis distriktskongressen 2025, där arbetarekommuner som gick framåt i valet kan ge inspiration.
- Utse unga skoldebattörer.
- Under mandatperioden prioritera att stärka kontakterna med de fackliga organisationerna och uppmuntra stärkt samverkan mellan arbetarekommuner och lokala LO-fack.
- Planera in träffar där LO-distriktets och partidistriktets valledning informerar om respektive valrörelse.
- Inför valrörelsen 2026 informerar partiet och LO och dess medlemsförbund varandra om vilka personer som är anställda valarbetare i respektive organisation.
- Initiera en studiesatsning om regionalpolitik.
- Säkerställ finansiering till partiet lokalt och regionalt för kommande mandatperiod i god tid innan valet 2026.

4. KOMMUNIKATION

Inför valrörelsen beslutade partidistriktet att kommunikation skulle inriktad mot de prioriterade regionalpolitiska frågorna samt de tre nationella prioriteringen. Vidare beslutades att de fem toppkandidaterna till riksdagen, regionråds-kandidaterna samt toppkandidaterna på respektive regionlista skulle vara huvudkommunikatörer. Valanalysgruppen kan konstatera att partidistriktet har följt sin kommunikationsplan väl. De prioriterade politiska frågorna har genomsyrat all kommunikation - från inlägg på sociala medier och radioreklam till valaffischer och foldrar.

MATERIAL

Totalt tog partidistriktet fram sex olika foldrar och flygblad till valrörelsen. Utöver dessa fick även de prioriterade kandidater, samt de kandidater som stod på valbar plats till regionfullmäktige möjlighet att trycka upp egna foldrar. Vidare togs även valaffischer med de prioriterade företrädarna kombinerat med partiets regionala och nationella prioriterade frågor fram. (Se Bilaga 1)

I de utvärderingar som gjorts av arbetarekommunerna styrelser samt partidistriktets prioriterade toppkandidater är de flesta av uppfattningen att det material som tagits fram regionalt har fungerat väl i valrörelsen. På frågan om det är något material som saknas har en arbetarekommun lyft ungdomsfoldern. Partidistriktet planerade initialt att även detta val skicka ut en ungdomsfolder till länets förstagångsväljare, men av olika anledningar ställdes detta om till digital annonsering i stället. Det som annars lyfts upp ha saknats är framför allt olika lokala material. Valanalysgruppen delar uppfattningen att det tryckta material som tagits fram har varit bra och anser att det har funnit en enhetlighet i material och kommunikation. Vidare konstaterar valanalysgruppen att partidistriktet tog till sig av de önskemål som tidigare valanalysgrupp haft om att använda QR-koder för att länka till mer information.

Jämförs material från valet 2022 med valrörelser längre tillbaka i tiden finns det en trend att texterna blir kortare och kortare. Valanalysgruppen tror att den utvecklingen är här för att stanna, och när material produceras inför kommande valrörelser bör dessa koncentreras ännu mer för att göra budskapet enkelt och tydligt. Vidare bör partidistriktet även fundera över antalet olika material samt mängden av det samma. Även om det blivit färre med åren upplever många ändå att det trycks upp för mycket. Detta är även något som bör beaktas utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Valanalysgruppen har även reflekterat över material som använts under mandatperioden. Under de senaste åren har partidistriktet tillsammans med regiongruppen vid ett flertal tillfällen tryckt upp en tidning om regionpolitiken med namnet S-nytt. Valanalysgruppen anser att grundtanken med tidskriften är bra, men att den i allt för många arbetarekommuner samlar damm i partilokalen i stället för att delas ut till väljare. Därför anser valanalysgruppen att partidistriktet bör göra ett omtag när det gäller S-nytt och i stället distribuera den med posten.

Försöka framföra sina budskap och åsikter på ett enklare språk och sätt. Inte för högtidligt politikersnack.

Medlem

MEDIA

När det gäller den mediala rapporteringen av valrörelsen är bilden blandad i de enkätsvar som kommit in från arbetarekommuner och toppkandidaterna. Många anser att rapporteringen om valet har varit sparsam och att det för varje val blir svårare och svårare att nå ut medialt. Detta gäller både på nyhets- och insändarplats. Möjligen är detta en konsekvens av nedbantade redaktioner och att allt färre journalister förväntas göra allt mer. En av toppkandidaterna konstaterade följande: ”Förvånad över att Jönköpings-Posten inte utökade utrymmet för insändare sista månaden. Hade många insändare som aldrig blev publicerade.”

När valanalysgruppen studerar artiklarna som skrivits om ministerbesök etcetera går det också konstatera att det är tydligt att medierna vill sätta sin egen agenda. Detta märktes inte minst i Jönköpings-Postens intervjuer med Ann Linde och Anna Ekström som i princip enbart var uppföljningar på andra artiklar som berör lokala eller regionala nyheter tidningen publicerat. En skillnad finns mellan tryckta medier och P4 Jönköping.

Utifrån detta behöver partiet i kommande valrörelser i allt högre utsträckning lite på sin egen förmåga att kommunicera ut det prioriterade budskapet.

KÖPT MARKNADSFÖRING

I valrörelsen köpte partidistriktet annonser i print och banners i länets tidningar, banners i nationell media med geografisk avgränsning, radioreklam i Mix Megapool, Rix FM, NRJ och Star FM samt i sociala medier och på Google. Valanalysgruppen har frågat arbetarekommunernas styrelse vilka annonser de lagt märke till, och kan konstatera att allra flest har uppmärksammat kampanjerna på sociala medier. Där uppger 100 procent att de sett annonserna. När det gäller bannerannonser samt radioreklam uppger 33 procent att de inte lagt märke till kampanjerna.

Den analys som partidistriktet PR-byrå gjort visar att de digitala tidningsannonserna har gått bäst i Aftonbladet, medan klickfrekvensen har varit lägre i länets tidningar. Bedömningen de gör är kampanjerna har levererat bra, att spridningen över länet varit god och att de ökat medvetenheten kring de prioriterade frågorna.

Partidistriktet påbörjade annonseringen under den senare delen av våren, och de utvärderingar som gjorts av kostnader per visning visar att detta har varit en klok strategi – då priset stigit kraftigt i slutskedet av valrörelsen när konkurrensen om utrymmet ökat. Vidare tror valanalysgruppen att det är klokt att så tidigt som möjligt börja påverka den tilltänkta målgruppen för att implementera budskapet.

Valanalysgruppens bedömning är att det även framöver är viktigt att partiet har en bred marknadsföringskampanj i valrörelsen för att nå en så bred målgrupp som möjligt.

INTERNKommunikation

I en valrörelse ökar trycket i internkommunikationen till medlemmarna i partiet. Både partiet nationellt, partidistriktet, arbetarekommunerna och S-föreningen vill informera medlemmarna om vad som är aktuellt samt mobilisera till olika aktiviteter. Teknikutvecklingen har gjort den här kommunikationen enklare, men samtidigt riskerar medlemmarna att överösas med mail till den grad att de inte orkar ta till sig informationen längre. Samtidigt innebär också övergången till digital kommunikation till medlemskåren att en del av medlemskåren inte får samma information. Tidigare i rapporten har det också uppmärksammats att över 12 procent av de svarande medlemmarna inte uppfattat att de fått frågan om att engagera sig i valrörelsen. Detta visar att det finns behov att utveckla den interna kommunikationen.

Inför kommande valrörelser menar valanalysgruppen att partidistriktet bör initiera ett arbete för att strukturera upp den interna kommunikationen. I samband med detta kan med fördel en lathund för internkommunikation tas fram som stöd åt arbetarekommuner och S-föreningar.

SOCIALA MEDIER

Sociala medier är bara ett modeord tills du kommer upp med en plan.

Okänd

I partidistriktets valplan prioriterades Facebook och Instagram när det gäller närvaro på sociala medier. Detta var också partiets nationella rekommendation när det gäller sociala medier. Som det konstaterades inledningsvis publicerades löpande organiska inlägg under valrörelsen med fokus på de prioriterade politiska områdena och inläggen användes också för att profilera partidistriktets prioriterade kandidater mot följarna.

När det gäller köpa annonsering på sociala medier användes merparten av budgeten till att kommunicera ut våra prioriterade regionala budskap och där var de två regionråds kandidaterna huvudkommunikatörer. Under valrörelsen sponsrades också filmer med toppkandidater till riksdagen för att profilera dem mot en större målgrupp. Riktade insatser med sponsrade inlägg gjordes även mot arabisktalande grupper.

PR-byrån, Bright Mind Agency, som partidistriktet använde sig av för att köpa annonser i framför allt sociala medier har konstaterat att kampanjerna har nått en bred målgrupp med en varierande ålder, men med särskilt vikt på personer mellan 25 och 44 år. De konstaterar vidare att valet av att framför allt prioritera Facebook och Instagram bidragit till att partidistriktet haft svårare att nå ut till främst unga kvinnliga väljare som mer troligt använder sig av TikTok eller Snapchat. Valanalysgruppens bedömning är att partidistriktet som organisation har nått ut väl på sociala medier under valrörelsen, och den bilden delas också av arbetarekommunerna där 100 procent uppger att de sett partidistriktets filmer och bilder på sociala medier. Framöver kan det däremot finnas en anledning att se över om partidistriktet bör vara aktiva på fler sociala medier.

Just närvaron i sociala medier är också något som lyfts av flera medlemmar i den enkät som skickats ut. En medlem skriver: ” Tydligt måste vi ha ännu

mer aktiviteter på sociala medier för att nå de yngre!” En annan medlem konstaterar att partiet är ”amatörer på sociala medier, där tappade vi valet”. En tredje konstaterar: ”Jag upplever inte att S har varit starka i digitala medier. Min upplevelse är att det är SD-material som irriterande ofta dykt upp i flödet. S borde satsa mycket hårdare på detta, men inte dras med i SD:s (och M:s) skrämselförskrämsel- och vilseledning. Borde inte humor vara det vassaste vapnet?”

Valanalysgruppen anser att partidistriktet har haft en bra närvaro på sociala medier när det gäller den egna sidan. Däremot finns det ett behov av att framöver stärka arbetarekommunernas och partidistriktets ledande företrädares närvaro på sociala medier. Partidistriktet bör vara arbetarekommunerna och prioriterade kandidater behjälpliga när det gäller detta arbete. Men framför allt bygga en starkare folkrörelse på nätet där medlemmar i en högre grad tar debatten. Under mandatperioden finns det en god möjlighet att stärka detta arbete.

Tydligen måste vi ha ännu mera aktiviteter på sociala medier för att nå de yngre.

Medlem

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Utbildning i sociala medier och dess betydelse samt identifiera medlemmar som är starka i vissa målgrupper och använd dessa som talespersoner i sociala medier.
- Stötta arbetarekommuner och ledande företrädare i arbetet med sociala medier för att inför valet 2026 stärka partiets närvaro.
- Initiera ett arbete för att stärka internkommunikationen inför kommande valrörelser och ta fram stöd för att underlätta detta arbete för arbetarekommunerna.
- Att regiongruppen återkommer med förslag på hur de vill kommunicera regionpolitiken med länsinvånarna.

BILAGA 1

TIDNINGSANNONSER

SÅ VILL VI GÖRA VÅRT JÖNKÖPINGS LÄN ÄNNU BÄTTRE

Oavsett var i Jönköpings län du bor ska du känna dig trygg med att samhället finns där för dig. Du ska kunna lita på att du får sjukvård när du behöver, och att tåget eller bussen kommer fram i tid.

Vi vill fortsätta förbättra sjukvården genom att anställa fler så att du ska få vård snabbare. Det vill vi göra genom att satsa mer pengar på länets vårdcentraler och fortsätta utveckla våra tre akutsjukhus.

Vi säger nej till Moderaternas privatisering och utförsäljning av vården. Vinstjakt hör inte hemma i svensk välfärd.

DETTA PRIORITERAR VI:

- **Bättre arbetsvillkor** och fler anställda i vården.
- **Mer resurser** till vårdcentralerna.
- **Snabbare vård** för barn och ungdomar med psykisk ohälsa.
- **Fortsätta utveckla** länets tre akutsjukhus.
- **Ta tillbaka kontrollen** över tågtrafiken.
- **Ett studentkort** i kollektivtrafiken och att seniorekortet gäller från 65 år.

Tidningsannons i slutspurten.

SÅ VILL VI GÖRA VÅRT JÖNKÖPINGS LÄN ÄNNU BÄTTRE

Oavsett var i Jönköpings län du bor ska du känna dig trygg med att samhället finns där för dig. Du ska kunna lita på att du får sjukvård när du behöver, och att tåget eller bussen kommer fram i tid.

Vi vill fortsätta förbättra sjukvården genom att anställa fler så att du ska få vård snabbare. Det vill vi göra genom att satsa mer pengar på länets vårdcentraler och fortsätta utveckla våra tre akutsjukhus.

Vi säger nej till Moderaternas privatisering och utförsäljning av vården. Vinstjakt hör inte hemma i svensk välfärd.

DETTA PRIORITERAR VI:

- **Bättre arbetsvillkor** och minst 500 fler anställda i vården.
- **Mer resurser** till vårdcentralerna.
- **Snabbare vård** för barn och ungdomar med psykisk ohälsa.
- **Fortsätta utveckla** länets tre akutsjukhus med investeringar i personal, lokaler och nybyggnation.
- **Stopp** för utförsäljning av sjukhus och nya vårdval.

Tidningsannons på Högländet.

SÅ VILL VI GÖRA VÅRT JÖNKÖPINGS LÄN ÄNNU BÄTTRE

Oavsett var i Jönköpings län du bor ska du känna dig trygg med att samhället finns där för dig. Du ska kunna lita på att du får sjukvård när du behöver, och att tåget eller bussen kommer fram i tid.

Vi vill fortsätta förbättra sjukvården genom att anställa fler så att du ska få vård snabbare. Det vill vi göra genom att satsa mer pengar på länets vårdcentraler och fortsätta utveckla våra tre akutsjukhus.

Vi säger nej till privatisering och utförsäljning av vården. Vinstjakt hör inte hemma i svensk välfärd.

DETTA PRIORITERAR VI:

- **Bättre arbetsvillkor** och fler anställda i vården.
- **Mer resurser** till vårdcentralerna.
- **Snabbare vård** för barn och ungdomar med psykisk ohälsa.
- **Fortsätta utveckla** länets tre akutsjukhus.
- **Ta tillbaka kontrollen** över tågtrafiken.
- **Ett studentkort** i kollektivtrafiken och att seniorekortet gäller från 65 år.

Tidningsannons Sommarbilaga.

Moderaterna vill privatisera länets sjukvård genom att utöka vårdvalen. M vill att fler sjukhus i Sverige ska drivas av privata aktörer. I Region Stockholm har Moderaternas privatiseringar skapat vårdkaos för invånarna.

Socialdemokraterna säger nej till privatiseringar, utförsäljning och privat sjukvårdsförsäkring som ger förtur i vårdkön.

Nya privatiseringar är ett hot mot länets akutsjukhus! Fler vårdval kommer dränera sjukhusen på verksamhet och personal.

Vi får ordning på Sverige genom att **ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden!**

RÖSTA FÖR JÄMLIK OCH TILLGÄNGLIG SJUKVÅRD I HELA LÄNET!

- Ska vi ha **demokratisk kontroll** över välfärden eller **privatisera** sjukvården?
- Vilket av länets **akutsjukhus** vill Moderaterna **sälja ut?**

Ta ställning!

Stoppa Moderaternas nya privatiseringar av sjukvården!

Skanna QR-koden och skriv under för att **stoppa privatiseringen** av länets sjukvård!

Tidningsannons slutspurtskampanj.

ANNONSER DIGITALT

**JÖNKÖPINGS LÄN
KAN ÄNNU BÄTTRE**

**RÖSTA PÅ
SOCIALDEMOKRATERNA
DEN 11:E SEPTEMBER.**

VÅRA VALLÖFTEN:

- Bättre arbetsvillkor** och minst 500 fler anställda i vården.
- Stärk vårdcentralerna** med minst 100 miljoner kronor.
- Minst 100 miljoner kronor** för snabbare vård av barn och unga med psykisk ohälsa.
- Fortsätta utveckla** länets tre akutsjukhus.
- Stoppa privatisering** och utförsäljning av länets sjukvård.

Take over - slutspurt.

**JÖNKÖPINGS LÄN
KAN ÄNNU BÄTTRE**

VÄRNAMO SJUKHUS

**VILL MODERATERNA
SÄLJA UT VÄRNAMO
SJUKHUS?**

Exempel bannerslutspurtskampanj.

Läs mer om hur vi vill ge
**SNABBARE VÅRD FÖR
BARN OCH UNGA MED
PSYKISK OHÄLSA.**

[Klicka här](#)

Exempel bannerkampanj.

Läs mer om hur vi vill ge
**100 MILJONER KRONOR FÖR ATT
STÄRKA LÄNETS VÅRDCENTRALER.**

[Klicka här!](#)

Exempel bannerkampanj.

Läs mer om hur vi vill
**FORTSÄTTA UTVECKLA
VÅRA TRE AKUTSJUKHUS**

[Klicka här!](#)

Exempel bannerkampanj.

AFFISCHER, FOLDRAR

Exempel, personvalsfolder..

Folder Lilla valrörelsen.

Exempel, affisch prioriterad kandidat.

Folder prioriterade frågor sjukvård.

ANNONSER SOCIALA MEDIER

Vi vill satsa på att

**FORTSÄTTA
UTVECKLA VÅRA
TRE AKUTSJUKHUS**

så du får vård snabbare.

JÖNKÖPINGS LÄN KAN ÄNNU BÄTTRE Socialdemokraterna
JÖNKÖPINGS LÄN

Vi vill satsa

**MER RESURSER PÅ
VÅRDCENTRALERNA**

så du får vård snabbare.

JÖNKÖPINGS LÄN KAN ÄNNU BÄTTRE Socialdemokraterna
JÖNKÖPINGS LÄN

**7 SATSNINGAR SOM
GENOMFÖRTS UNDER
MANDATPERIODEN!**

Vi har listan >>>

 VÅRT SVERIGE
KAN BÄTTRE

**RÖSTA PÅ
SOCIALDEMOKRATERNA
DEN 11 SEPTEMBER!**

 JÖNKÖPINGS LÄN
KAN ÄNNU BÄTTRE

Vi vill satsa på

**SNABBARE VÅRD
FÖR BARN OCH UNGA
MED PSYKISK OHÄLSA**

så de får hjälp snabbare.

 JÖNKÖPINGS LÄN
KAN ÄNNU BÄTTRE

Vi vill införa

**ETT STUDENTKORT
I KOLLEKTIVTRAFIKEN.**

